

PRINS VAN LIEFDE

Samuel Vermeulen

Prins van Liefde

Lebowski Publishers, Amsterdam 2019

De foto op de cover is genomen in april 1987 in Poona, op het moment dat Samuel Vermeulen zijn sannyasin-naam Swami Prem Samuel, 'Samuel, Prins van Liefde', kreeg.

© Samuel Vermeulen, 2019

© Lebowski Publishers, Amsterdam 2019

Omslagontwerp: Riesenkind, 's-Hertogenbosch

Omslagfoto: privé-archief Samuel Vermeulen

Auteursfoto: Jan Willem Kaldenbach

Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 488 4644 3

ISBN 978 90 488 4645 0 (e-book)

NUR 320

www.lebowskipublishers.nl

www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

Lebowski Publishers is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Meld je aan voor de nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van de nieuwste boeken van Lebowski Publishers via www.lebowskipublishers.nl/nieuwsbrief

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Daar ben ik dan !
Ik heet :

Samuel

Op 1 september 1985
ben ik geboren

Mijn ouders zijn hardstikke
blij met mij !

Ma Amrita Marjon - Vermeulen

Sw. Anand Jaap - Vervoort

distelakkerstraat 2
6641 KC Beuningen

A child is born to you,
but he does not belong to you.
He has chosen you as a passage,
but he has his own destiny.

Bhagwan Shree Rajneesh

Voorwoord

Prins van Liefde is een boek over mijn leven, van mijn allereerste herinneringen als viereenhalfjarig jongetje op de schouders van mijn vader bij de uitvaart van de Indiase goeroe Bhagwan tot mijn vaders overlijden enkele jaren geleden. Daarmee is *Prins van Liefde* niet alleen een verhaal over mijn leven, maar ook over het leven van mijn vader. En over zijn dood, die hij tegen alle verwachtingen in nog lang heeft weten uit te stellen.

Het is ook de dood van mijn vader geweest die me heeft aanzet tot het schrijven van dit boek. Na zijn overlijden vond ik namelijk in een plastic doos onder zijn bedbank zijn ruim tweeduizend pagina's tellende handgeschreven memoires. In dit boek heb ik een kleine selectie van deze memoires opgenomen, in chronologie met mijn eigen verhaal.

Voor het schrijven van dit boek heb ik naast de memoires van mijn vader ook zijn fotoalbums en die van mijn moeder doorgespit. Verder ben ik na de uitvaart van mijn vader in contact gekomen met enkele oude bekenden en heb ik hen kunnen interviewen. Ook ben ik teruggegaan naar de ashram van Bhagwan in Poona, India, om herinneringen terug te halen en zelf te ervaren wat mijn ouders daar ooit zochten. Dit alles heeft na twee jaar zwoegen uiteindelijk geresulteerd in *Prins van Liefde*. Mijn verhaal is waargebeurd, al heb ik soms wat moeten schuiven met plaats en tijd. Enkele namen zijn gefingeerd, de meeste niet.

Samuel Vermeulen, Amsterdam oktober 2018

Proloog

2 mei 1989

Lieve moeder,

Ik heb 44 jaar van mijn leven rondgelopen – voor zover ik nog lopen kon – met een enorme depressie waarvan de onderliggende wonden nu pas aan de oppervlakte komen. De pijn en het verdriet en machteloze woede en ook het besef dat het zo is komen nu eindelijk boven water. Het kerngevoel is dat er nooit iemand voor me is geweest die in mij geïnteresseerd was en van me heeft gehouden zoals ik ben.

Mijn sexualiteit is een grote wond. Als ik een vrouw echt aantrekkelijk vind dan komt er woede omhoog met daaronder heel veel pijn en verlamming. Als er geen duidelijke bemoediging van de ander komt kan ik het wel vergeten en zo werkt het nu eenmaal niet omdat van mijn kant de uitgaande energie wordt verwacht. En bovendien als een 'vrouw op me valt', – waar ik al niet zo meer naar uitzie en ook de leeftijd al niet meer zo voor heb – zonder dat ik het gevoel heb dat ze in mij geïnteresseerd is, roept dit bij me boosheid op.

Mijn hele leven heb ik gehoopt iemand tegen te komen die van mij houdt, die dit intuïtief voelt bij me, vooral omdat ik het tot nu toe nooit zelf kon uiten, iemand die mijn wonden herkent en erkent en erop vertrouwt dat ik vanuit daar ook

kan verder groeien en de man kan worden die ik nu alleen lijk te zijn.

Nu in Bhagwans aanwezigheid en liefde zijn geleidelijk mijn wonden naar boven gekomen, het is heel pijnlijk, maar ik kan ze ook niet meer terugstoppen. Ik kan er alleen maar op vertrouwen dat ze – eenmaal aan de oppervlakte – ook weer zullen helen. Ik wil dan ook onder geen voorwaarde hier weg nu al is er soms een neiging om voor de pijn weg te lopen. Maar voor het eerst in mijn leven voel ik dat ook mijn diepste binnenste voeding krijgt.

Lieve moeder, ik hoop dat het je duidelijk is dat dit geen brief is vol verwijten, niet bedoeld om je schuldig te laten voelen, wel een verslag van mijn eigen strijd, waarin je misschien ook het een en ander voor jezelf kunt herkennen.

Hiermee ook gefeliciteerd met je 65^e verjaardag.

Het is nu warm hier in Poona, Amrita en Samuel zijn al wel een paar maanden terug in Nederland. Hopelijk komen ze weer eens terug hier.

Ik probeer hier geleidelijk aan wat inkomen op te bouwen met zakelijk werk anders lukt het niet om te blijven. Ik heb wel plannen om even terug naar Nederland te komen maar wil duidelijk hier blijven in Bhagwans aanwezigheid.

Ik zou het leuk vinden iets van je te horen.

Liefs,

Jaap

Sw. Anand Jaap Vervoort

17 Koregaon Park

411001 Poona MS India

1990

Swami Prem Samuel

De eerste keer dat ik een lijk zag moet ik zo'n vierenhalf jaar oud zijn geweest. Vanaf de schouders van mijn vader keek ik neer op een met rozen overdekte lijkbaar waarop een gebruide man met een lange grijze baard lag. Hij was gekleed in een zwartfluwelen jurk en droeg een met parels ingelegde muts. Zijn ogen waren gesloten. Met kleren en al werd zijn lichaam op de brandstapel gelegd en de snel oplaaierende vlammen omhelsden de duisternis met licht. De zon was al enkele uren achter de horizon verdwenen, maar het zweet gutste nog steeds van mijn gezicht. Toch schuifelde mijn vader steeds dichterbij het vuur toe. Terwijl de geur van brandend hout zich langzaam over de avond verspreidde, zongen en dansten de mensen in witte jurken uitgelaten om me heen.

Maar er was ook verdriet. En verwarring.

De man op de brandstapel was de Indiase goeroe Osho, ook wel bekend als Bhagwan, en mijn ouders waren zijn volgelingen of *sannyasins*. Sannyasins geloofden er heilig in dat Osho verlicht was en probeerden via zijn levenswijze van liefde en meditatie hetzelfde te bereiken. Osho combineerde westerse psychologie met oosterse spiritualiteit en had met zijn welbespraaktheid en humor een magische aantrekkingskracht op mensen. Als hoogleraar in de filosofie behandelde hij in zijn lezingen wijsgeren, schrijvers en mystici van over de hele wereld en leek daarmee haast iedere vraag te kunnen beantwoorden. Zijn voornaamste boodschap was

om met volle overgave te genieten van elk moment in het leven, zowel goed als slecht, om zo het bestaan in zijn volledigheid te accepteren en tot je te nemen. ‘Leven in totaliteit’ noemde hij dat. Hiervoor moest je je geest zo veel mogelijk uitschakelen – de geest leefde immers per definitie in het verleden of de toekomst – om daarmee meer in contact te komen met je lichaam en je gevoel, die in het hier en nu leefden. Revolutionaire meditaties, waarbij er werd geschreeuwd, gesprongen en gedanst, hielpen om dit doel te bereiken. Naast meditaties en lezingen had Osho in samenwerking met een team van therapeuten ook experimentele groepen opgezet waarbij conditioneringen opgelegd door ouders en maatschappij werden afgeleerd door op kussens te slaan, tegen (ingebeelde) familieleden te schreeuwen en je tranen de vrije loop te laten. Hij ontwikkelde tantra-groepen waarin seksuele energie getransformeerd werd tot spirituele energie en de geest nog verder naar de achtergrond kon verdwijnen. Zo hoopte Osho een nieuwe mens te creëren, vrij van trauma en conditionering, waardoor oorlogen verleden tijd zouden worden en de liefde hoogtij zou vieren.

Zolang dat nog geen gemeengoed was, leefden sannyasins in een parallelle maatschappij binnen de samenleving. Over de hele wereld woonden ze bij elkaar in communes van vrije liefde, waar gezamenlijk werd gemediteerd, gekookt en gewerkt. Ook werd er veel geknuffeld, zowel door mannen en vrouwen onderling als met elkaar. Sannyasins hadden altijd rode kleren aan: de kleur van de dageraad. Om hun hals droegen ze een *mala*, een houten kralenketting met een foto van Osho. Ze noemden elkaar bij de naam die ze van Osho hadden gekregen tijdens een *darshan*, een ceremonie waarbij de goeroe zijn duim even op het voorhoofd van de sannyasin in spe liet rusten.

Ook ik had een ketting en een naam van Osho ontvangen, alleen had ik me tijdens de ceremonie, tot groot plezier van alle aanwezigen, steeds opnieuw naar mijn moeder omgedraaid. De

naam die ik kreeg was Swami Prem Samuel, wat volgens mijn moeder 'Samuel, Prins van Liefde' betekende.

De meeste sannyasins hadden geen vaste baan en kwamen rond van een uitkering of van wat losse klusjes hier en daar. Mijn vader werkte een paar dagen per maand als waarnemend huisarts. De rest van de tijd bracht hij door in verschillende communes. Zo leerde hij ook mijn moeder kennen, in een commune in de buurt van Nijmegen. Het duurde niet lang voordat ze zwanger werd van mij, maar nog vóór mijn geboorte was mijn vader alweer verhuisd naar een commune aan de andere kant van het land. Mijn moeder voedde me alleen op, maar mijn vader kwam regelmatig op bezoek en nadat hij naar de Osho-commune in Amsterdam was verhuisd volgden mijn moeder en ik hem naar de hoofdstad, waar we in de Bijlmer terechtkwamen. Wat voor relatie mijn ouders precies hadden weet ik nog steeds niet, maar wat ik wel weet is dat we iedere winter met z'n drieën een paar maanden in Poona, India, verbleven. Daar stond namelijk Osho's ashram, een afgesloten park vol loofbomen en rozenstruiken waarin sannyasins ongestoord konden wandelen, knuffelen en mediteren. Verder was er een postkantoor, een reisbureau, een restaurant en een paar winkeltjes. Af en toe mocht ik met mijn ouders door de grote houten poort mee naar binnen en dan joeg ik de ashrapauw achterna over een van de vele kronkelige paadjes of klauterde langs de watterval op de rotsen. In tegenstelling tot de rest van Poona, waren er bijna geen Indiërs en niemand leek er arm.

Een paar kilometer buiten de ashram stond ons huis, *Dutch Palace*, een grote villa waarin mijn ouders een kinderdagverblijf voor sannyasinkinderen hadden opgezet. Onze tuin was een groot speelparadijs met schommels, rieten matten en plastic opblaaszwembadjes om af te koelen van de zinderende Indiase hitte. Ik liep meestal in mijn blootje rond, lurkend aan mijn fles koude melkkoffie met suiker.

Af en toe ging ik met mijn vader of moeder naar de markt om een ritje op de ezels te maken of een kulfi-ijsje te eten: bevroren gecondenseerde melk op een stokje. Zodra we uit de riksja stapten zwermde groepen kinderen op ons af. ‘Money, money,’ riepen ze, terwijl ze aan onze kleren trokken en hun handen naar hun mond brachten. Ik was blij dat mijn ouders ze altijd wat geld gaven. De Indiase roepie was toch bijna niets waard, zeiden ze. Om ons heen vrachtwagens, auto’s, riksja’s, fietsers en koeien die midden op de weg bleven staan. De indringende geur van stof, hitte, uitwerpse-len en uitlaatgassen was heerlijk en afschuwelijk tegelijk.

Het waren zalige winters in India, en nagenoeg zorgeloos. Alleen dit jaar, het jaar van Osho’s overlijden, was mijn moeder voor het eerst in Nederland achtergebleven en zou ons leven nooit meer hetzelfde zijn.

Reïncarnatie

'Koekmall!' zei een man in een rode korte broek waar twee witte benen uitstaken. Ik deed een stap dichterbij en glimlachte naar de camera, maar de man maakte met een paar wilde armbewegingen duidelijk dat ik uit beeld moest blijven. Het ging hem alleen om de blonde tweelingzusjes in dezelfde grijze Mickey Mouse-trui. De fotograaf was van de *Osho Times* en maakte een reportage over de nieuwe ashramschool in Poona. Met de komst van een officiële school was het kinderdagverblijf van mijn ouders niet meer nodig en had mijn vader Dutch Palace vervuild voor een witmarmeren appartement om de hoek bij de ashram. Vanaf daar bracht mijn vader me iedere ochtend met de riksja naar school en hoewel we steeds dezelfde route aflegden, moesten we elke keer weer een andere prijs betalen.

'All right kids, take your seat,' zei de juf van wie ik de naam al vergeten was. Bijna elke week stond er een nieuw iemand voor de klas en sinds het overlijden van Osho waren de wisselingen al helemaal niet meer bij te houden. Achter in de klas hing een grote poster waarop de goeroe met indringende blik stond afgebeeld: *'OSHO – Never Born – Never Died – Only visited this planet Earth between December 11, 1931 and January 19, 1990.'*

De fotograaf pakte zijn spullen in en iedereen ging op zijn plek zitten. Omdat de kinderen op mijn school van over de hele wereld kwamen, was de voertaal Engels. De school was zeven dagen per week open en 's avonds kregen we er, altijd vegetarisch,

te eten, zodat onze ouders langer in de ashram konden blijven. Dat we op school bleven eten vond ik wel fijn, want bijna al het andere eten in India was te scherp voor mij. Thuis at ik alleen maar kippensoep.

De juf klapte in haar handen. *'Now before we start, I want to share some lovely news.'* Ze hield haar adem even in. *'Today is Adaya's birthday!'*

Een blond meisje in een lichtblauwe jurk rende enthousiast naar voren en kreeg een papieren kroontje op haar hoofd. Op de eerste schooldag had ik mezelf direct voor schut gezet door haar in gebroken Engels aan te spreken, waarna bleek dat ze ook gewoon uit Nederland kwam. Op haar kroontje stond een grote glimmende '3', maar hoe oud Adaya echt was geworden wist ik niet. We vierden alleen de dag dat ze herboren was, als sannyasin.

Na het zingen werd de klas in twee groepen opgedeeld. De kleintjes zouden gaan vingerverven en de al wat oudere kinderen gingen met de juf mee naar buiten om te oefenen voor het toneelstuk dat ze binnenkort in de ashram zouden opvoeren. Ik was blij dat ik niet met hen mee hoefde.

De juf deed iedereen een schort om en gaf ons elk een groot vel papier. Met zo veel mogelijk verschillende kleuren stortte ik me op het lege, witte vlak en toen er bijna geen wit meer te zien was stond ik op om een nieuw vel te pakken. Precies op dat moment zwaaide de deur naar de gang open en keek ik recht in het ingevallen gezicht van mijn moeder.

'Amrita?!' zei ik verbaasd. Zoals alle sannyasinkinderen noemde ik mijn ouders bij hun voornaam.

Ze stormde op me af. 'Sammetje, ik ben zo blij je weer te zien!' Het leek alsof ze net uit bed kwam met haar warrige donkerbruine krullen en haar verkreukelde witte jurk. Haar helderblauwe ogen waren alert en afwezig tegelijk, alsof ze ergens anders iets scherp in de gaten hield.

‘Kom, we gaan naar huis,’ zei ze terwijl ze neerknielde en me vastpakte.

‘Maar jij woont toch in Nederland in het ziekenhuis?’ sputterde ik tegen.

‘Heeft Jaap je dat verteld?’ vroeg ze geschrokken. Mijn vader was de enige sannnyasin die zijn eigen naam bleef gebruiken. Ze staarde even voor zich uit en keek me toen indringend aan. ‘Dat is een leugen,’ zei ze vastbesloten, ‘je moet me geloven.’

Zonder nog iets te zeggen tilde ze me op en droeg me het klaslokaal uit. Haar witte jurk zat onder de verf. Buiten stond een geel-zwarte riksja te wachten en toen de chauffeur ons zag aankomen startte hij de motor. Mijn moeder zette me op de achterbank neer en kwam naast mij zitten.

We reden weg en bij iedere kruising riep mijn moeder: ‘*left*’, ‘*right*’ of ‘*straight*’. Ze leek geen duidelijke route voor ogen te hebben. Kriskras reden we door Poona, langs de markt, de ashram en het Blue Diamond-hotel, tot mijn moeder de chauffeur vlak na de grote spoorbrug voor het station liet stoppen.

‘Samuel,’ zei ze plechtig, ‘ik wil nu onthullen wie ik ben.’ Mijn moeder keek even schichtig om zich heen voor ze verderging, alsof ze zeker wilde weten dat niemand anders haar kon horen.

‘*Two hundred rupees*,’ zei de chauffeur geïrriteerd. Vanaf de bestuurdersstoel hield hij zijn hand met de palm naar boven tussen ons in.

Mijn moeder gaf hem een paar verfrommelde briefjes geld en trok mij uit de riksja. De chauffeur foeterde dat het niet genoeg was, maar mijn moeder negeerde hem en nam me aan mijn arm mee het station in. Bij het loket stond een lange rij en toen mijn moeder probeerde voor te dringen kreeg ze het aan de stok met enkele wachtenden. Vlak voor we aan de beurt waren kwamen er twee politieagenten op ons af, vergezeld door de boze riksja-chauffeur.

Een van de agenten probeerde mijn moeder te kalmeren door haar voorzichtig bij de schouders vast te pakken, maar ze duwde hem opzij en begon tegen beide agenten te schreeuwen.

Een fluitje klonk en meer agenten kwamen op ons af. Met de nodige moeite overmeesterden ze mijn moeder en voerden haar af. Een van de agenten leidde mij naar een kantoortje waar ik een blikje Thums Up-cola kreeg. Mijn moeder hielden ze in de ruimte erachter vast.

Niet veel later stormde mijn vader in zijn rode jurk binnen. ‘Amrita ben je helemaal gek geworden?!’ schreeuwde hij in het wilde weg.

Een politieagent hield hem tegen. *‘Sorry sir, is that your wife?’* vroeg hij wijzend naar de deur waarachter mijn moeder verbleef. *‘All of you sannyasins are a bit crazy, but this is something different. She claims to be the reincarnation of Osho.’*

Mijn vader schudde verslagen zijn hoofd. Eerder die ochtend had mijn moeder dit blijkbaar ook al in de ashram verkondigd, waarna ze hardhandig was verwijderd. Na het vernemen van Osho’s dood was ze uit de psychiatrische inrichting De Grote Beek bij Eindhoven weggelopen. Andere sannyasins hadden haar geholpen met het kopen van een ticket naar India. Ze dachten dat ze daar beter af zou zijn.

Een turbulente vlucht

Het vliegveld van Poona was bezaaid met mensen die op de grond sliepen en ik voelde me gevangen in een kooi van zweet. Mijn vader loodste ons gehaast tussen de rijen door en met mijn moeder aan de hand probeerde ik zo dicht mogelijk achter hem te blijven. Een Indiër met een tulband probeerde te helpen door het bagagekarretje over te nemen, maar mijn vader wuifde hem geïrriteerd weg.

Mijn moeder was na het incident op het station in een ziekenhuis in de buurt opgenomen. Af en toe had ik haar mogen opzoeken, maar ze praatte nauwelijks tegen me. Ze wilde me alleen maar vasthouden, terwijl ze zachtjes ‘Sammetje’ mompelde en over mijn hoofd aaide. Het had een paar weken geduurd, maar uiteindelijk had mijn vader een vrijgeleide gekregen om haar onder zijn doktersbegeleiding mee terug te nemen naar Nederland. Via Bombay zouden we met Singapore Airlines naar Schiphol vliegen, waar de verpleging van De Grote Beek ons op zou wachten.

Bij de balie liet mijn vader zijn papieren zien en kregen we iemand toegewezen die ons in één keer door de douane zou leiden. We mochten met ons bagagekarretje doorlopen tot de startbaan, waar onze koffers rechtstreeks in een klein propellervliegtuig werden getild. Mijn vader wilde zijn bruine aktekoffer per se bij zich houden. Daar zaten zijn doktersspullen in, zei hij. Een verrijdbare trap werd voorgereden en als eersten stapten we aan boord.

‘Wat is dat voor papiertje?’ vroeg ik toen we op onze stoelen zaten. Mijn vader zat naast me aan de overkant van het gangpad, mijn moeder naast hem bij het raam. Voor de zekerheid had mijn vader haar wat extra pillen laten innemen. Ze staarde versuft naar buiten.

‘Dat is een kotszakje, maar dat zul jij als ervaren vlieger niet nodig hebben.’ Hij pakte het zakje vast en liet aan me zien hoe je het kon opblazen als een ballon.

De andere passagiers stapten nu ook in. Twee sannyasins begroetten mijn vader en gingen recht achter mij zitten. De propellers begonnen te draaien en even later stegen we op. Anders dan andere keren voelde ik een enorme druk op mijn maag en oren. Mijn vader gaf me een langwerpige kauwgomstrip en zei dat ik goed moest kauwen, maar het bleef pijn doen.

‘Wat een vreselijke piep!’ schreeuwde mijn moeder. Ze ging staan en drukte de palmen van haar handen tegen haar oren.

Mijn vader maande haar te gaan zitten, maar ze begon alleen maar harder te roepen: ‘Wat een vreselijke piep. Ik wil eruit!’

Een stewardess kwam erbij staan en wees ons er beleefd op dat gedurende het opstijgen de riemen vast behoorden te zitten. Ondertussen bleef mijn moeder maar roepen. Mijn vader pakte haar bij haar schouders en probeerde haar terug op haar stoel te duwen, maar mijn moeder verzette zich.

‘*Don't condition her that way!*’ zei een luide vrouwenstem achter me met een Duits accent.

Zonder haar een blik waardig te gunnen drukte mijn vader mijn moeder hardhandig op haar stoel en klikte haar riem vast. De stewardess bleef even staan kijken en liep daarna door naar voren.

‘*Has Osho taught you nothing?*’ De vrouwelijke sannyasin stond briesend naast mij in het gangpad.

‘*Go away!*’ snauwde mijn vader. ‘*She is a mental patient and I am her doctor.*’

'No, I am the reincarnation of Osho!' riep mijn moeder door het vliegtuig. Ze had in het tumult haar riem weer los weten te maken en stond met haar handen boven haar hoofd te zwaaien. *'I am the reincarnation of Osho!'*

De vrouw droop geschrokken af en mijn vader stond weer op om mijn moeder tot kalmte te manen. Plots klom het vliegtuig schuin omhoog en begon alles te schudden. Enkele meters voor mij klampte de stewardess zich vast aan een passagier en flesjes water rolden door de cabine. Mijn ouders werden door de druk in hun stoelen geperst en mijn vader wist de riem van mijn moeder weer vast te maken. Toen de druk geweken was en mijn vader mijn kant opkeek zag hij dat ik het hele zakje vol had gekotst.